

Izjava nakon završetka virtualnog posjeta Misije MMF-a Hrvatskoj

8. ožujka 2022.

Priopćenja za javnost koja se izdaju nakon završetka posjeta Misije MMF-a nekoj zemlji sadržavaju izjave članova Misije o preliminarnim nalazima nakon tog posjeta. U ovoj se Izjavi izražavaju stajališta članova Misije MMF-a koja nisu nužno i stajališta Izvršnog odbora MMF-a.

- *Sukob u Ukrajini baca sjenu na snažan gospodarski oporavak od pandemije – potrebno je umješno voditi makroekonomsku politiku u kratkoročnom razdoblju; inflacijski rizici su u porastu.*
- *Sredstva iz fondova EU-a imat će odlučujuću ulogu u budućem rastu, jednako kao i reforme povezane sa sredstvima instrumenta za oporavak „EU sljedeće generacije“ (Next Generation EU) – početni koraci hrvatskih vlasti su obećavajući.*
- *Bankovni sustav dobro je kapitaliziran i likvidan. Zbog rasta globalnih rizika potrebno je nastaviti s pomnim nadzorom.*

Washington, DC – 8. ožujka 2022.: Članovi Misije Međunarodnoga monetarnog fonda (MMF), koje je predvodio gospodin Srikant Seshadri, bili su od 28. veljače do 7. ožujka 2022. u virtualnom posjetu Hrvatskoj. Na kraju posjeta gospodin Seshadri objavio je sljedeću izjavu:

Hrvatska je u 2021. ostvarila impresivan gospodarski oporavak od pandemije.

Gospodarski rast od 10,4 posto u 2021. znatno je nadmašio prijašnja očekivanja. Treba napomenuti da se gospodarstvo tek 2018. potpuno oporavilo od šoka globalne financijske krize iz 2008. Gospodarska aktivnost, mjerena realnim dohotkom, već se u cijelosti vratila na razine iz 2019., što potvrđuje važnost fiskalnih zaštitnih slojeva i poboljšanog makroekonomskog upravljanja.

Sukob u Ukrajini zasjenjuje inače dobre gospodarske izgledе. U kratkoročnom razdoblju i dalje će trebati vrlo umješno voditi makroekonomsku politiku u okolnostima povećanih nesigurnosti u svijetu. Kad je riječ o srednjoročnim izazovima, Hrvatska mora učinkovito iskoristiti izdašna sredstva iz fondova EU-a dodijeljena za oporavak od nedavnih potresa, ostvarivanje zelene tranzicije i digitalne transformacije u postpandemijskom razdoblju te jačanje kohezije EU-a. Hrvatske vlasti uspješno su započele reforme povezane sa sredstvima instrumenta „EU sljedeće generacije“. Taj reformski zamah treba održati. Treba se oduprijeti interesnim skupinama koje koče provedbu reformi za poboljšanje učinkovitosti hrvatskog gospodarstva, uključujući reforme mirovinskog sustava, zdravstvenog sustava i javne uprave. Te će reforme omogućiti Hrvatskoj da ostvari punu korist od uvođenja eura i na održiv način poveća životni standard.

Kratkoročni inflacijski rizici i dalje su povišeni jer tržišta uračunavaju učinke sukoba u Ukrajini u cijene energije i roba. Cijene energije, a time i inflacija, također će dulje vrijeme ostati povišene. Hrvatske vlasti nedavno su donijele paket mjera za ublažavanje opterećenja

stanovništva. Prošlogodišnji rast koji je nadmašio očekivanja omogućio je da se apsorbiraju fiskalni troškovi tih mjera. Međutim, da bi se državni prihodi sačuvali za moguće buduće šokove te mjere trebale bi prestati vrijediti kad ostvare svoju svrhu. Nadalje, treba držati pod kontrolom domaće inflacijske čimbenike. Zbog toga treba oprezno odmjeriti povećanja plaća u javnom sektoru i kombinirati ih s reformama za povećanje učinkovitosti javnog sektora na dobrobit poreznih obveznika.

Izgledi za budući rast ovise o učinkovitom korištenju sredstava iz fondova EU-a.

Sredstva instrumenta „EU sljedeće generacije“ i strukturnih fondova EU-a (ukupno približno 30 posto BDP-a u sljedećih pet godina) moraju imati veću ulogu u stvaranju gospodarskog rasta. Ako bi se znatno poboljšale apsorpcija tih sredstava i kvaliteta javnih ulaganja, povećao bi se i potencijal za rast gospodarstva, kao i mogućnost da se ono izjednači s usporedivim zemljama EU-a. Povećanja javnih ulaganja zahtijevaju radnu snagu koja je dobro pripremljena za napredovanje u zelenijem i digitaliziranijem gospodarstvu. Politike hrvatskih vlasti za poticanje prekvalifikacije i reorganizacije radne snage treba dopuniti mjerama za potporu stvaranju radnih mjesta u zelenoj i digitalnoj tranziciji.

Potreban je snažan sustav upravljanja javnim ulaganjima kako bi se maksimalno iskoristila sredstva iz fondova EU-a. MMF izražava zadovoljstvo što je u 2021. pružio potporu za razvoj kapaciteta Procjenom upravljanja javnim investicijama (Public Management Investment Assessment, PIMA). U skladu s preporukama iz Procjene, pozdravljamo uvođenje središnje koordinacijske funkcije u Ministarstvu financija, kojoj je zadaća da na nacionalnoj razini procjenjuje i nadzire investicijske projekte. Dekarbonizacija hrvatskog gospodarstva zahtijevat će značajne reforme te znatna javna i privatna ulaganja u svim sektorima. Hrvatska ima pristup znatnim resursima EU-a za potporu toj tranziciji. Prilagodbu klimatskim promjenama i ublažavanje njihova utjecaja treba uključiti u temeljne kriterije za javne investicijske projekte. Hrvatskim vlastima preporučeno je da izrade nacionalne smjernice za omogućavanje tog procesa.

Bankovni sustav i nadalje je dobro kapitaliziran i likvidan, ali oprez je i dalje nužan.

Pokazatelji profitabilnosti bankovnog sustava poboljšali su se usporedo s gospodarskim oporavkom koji je u tijeku. Udio neprihodonosnih kredita smanjio se od početka pandemije (sa 5,5 posto na kraju 2019.) na 4,3 posto na kraju 2021. zahvaljujući prodaji takvih kredita i gospodarskom oporavku. Iako se ukupni iznos nenamjenskih gotovinskih kredita smanjio od prvog tromjesečja 2020., neprihodonosni krediti te vrste povećali su se. Cijene stambenih nekretnina nastavljaju rasti, posebno u Zagrebu. To može biti povezano s mnogobrojnim čimbenicima, kao što su kupnje stranih ulagača i rast troškova gradnje. U kontekstu povećanja globalnih rizika hrvatskim vlastima preporučuje se daljnja opreznost.

Članovi Misije vodili su uspješne razgovore s potpredsjednikom Vlade i ministrom financija Marićem, guvernerom Hrvatske narodne banke Vujčićem i drugim državnim dužnosnicima te s predstavnicima privatnog sektora. Članovi Misije zahvaljuju predstavnicima hrvatskih vlasti i svim drugim sugovornicima na otvorenom i konstruktivnom dijalogu. MMF sa zadovoljstvom očekuje sljedeće konzultacije u vezi s člankom IV. Statuta MMF-a za 2021., koje se planiraju održati kasnije u 2022.